

Redovisning av genomförda granskningar enligt 2017 års internkontrollplan

Trafiknämnden ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Nämndens internkontrollarbete består av tre delar; ett system för internkontroll, risk- och väsentlighetsanalyser och internkontrollplan.

Trafiknämnden har fastställt ett system för internkontroll. Internkontrollsystemet utgörs av arbetssätt och rutiner i fastställda styrdokument som ska bidra till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Utifrån risk- och väsentlighetsanalyser har en internkontrollplan för 2017 tagits fram. Internkontrollplanen är verktyget för att kontrollera att styrdokumenterna följs.

Nedan redovisas resultatet av de granskningar kontoret har gjort inom ramen för internkontrollplanen.

Granskad rutin/process	Granskningsiakttagelser, bedömning och förslag till åtgärder
Tillståndsprocessen	<p>Inledning</p> <p>En granskning av trafikingenjörernas arbete har genomförts under året. Granskningen har avgränsats till att bedöma om trafikingenjörernas arbetar på ett likartat sätt när det gäller kontroll av entreprenörernas följsamhet till godkända trafikplaneringsplaner (TA-planer). Granskningen har skett genom intervjuer, medverkan vid inspektioner och analys av statistik från verksamhetssystemet Gatuarbete Webb för perioden 1 januari 2016 till och med 12 september 2017.</p> <p>Påverkar ett gatuarbete trafiken ska en TA-plan upprättas. TA-planen innehåller de krav som gäller för hur vägmärken, trafik- och skyddsanordningar ska placeras och anordnas vid ett vägarbete. Den som ska utföra gatuarbetet ansvarar för att en TA-plan upprättas och skickas till trafikkontorets trafikingenjörer för handläggning.</p> <p>Iakttagelser</p> <p>Trafikingenjörerna genomför inspektioner för att kontrollera att TA-planerna följs och att återställningar har gjorts efter avslutat arbete. Under 2016 genomfördes drygt 2 000 inspektioner. Under 2017 fram till mitten av september hade det genomförts drygt 800 inspektioner. Antalet inspektioner har varit färre under 2017 på grund av att trafikstyrningsenheten har haft vakanser samtidigt som antalet TA-planer har ökat i antal. Handläggningen av TA-planer har därför tagit en större del av trafikingenjörernas tid i anspråk.</p> <p>Den vanligaste inspektionsformen är efterkontroller, dvs kontroll av att återställning har gjorts. Ca 80 procent av inspektionerna utgörs av efterkontroller. Resterande del utgörs av löpande kontroller och storinspektioner. Vid storinspektionerna, som genomförs 11 gånger om året, görs inspektioner gemensamt i grupper med 3-4 trafikingenjörer i varje. Syftet med dessa gemensamma inspektioner är att skapa en ökad samsyn i bedömningarna mellan trafikingenjörerna. Vid storinspektionerna sker kontroll mot en checklista över vitesgrundande avvikelser. Vid övriga inspektioner används inte checklistor som stöd vid inspektionerna.</p> <p>Granskningen visar att andelen noterade avvikelser mot gällande TA-plan är betydligt högre vid de löpande inspektionerna och storinspektionerna än vad som är fallet vid efterkontrollerna.</p> <p>Vid avvikelser från godkänd TA-plan har trafikingenjörerna rätt att utfärda viten. Sedan 1 januari 2016 till och med 12 september 2017 finns ca 900 avvikelser noterade i Gatuarbetet Webb. Under samma period har 120 viten utfärdats. Här finns skillnader i trafikingenjörernas förhållningssätt. En del av dem förordar dialog med entreprenörerna vid avvikelser. Andra är mer benägna att utfärda viten.</p>

Granskad rutin/process	Granskningsiakttagelser, bedömning och förslag till åtgärder
Tillståndsprocessen, forts	<p>Bedömning och förslag till åtgärder</p> <p>Det är under pågående gatuarbete som påverkan på framkomligheten och trafiksäkerheten är som störst. Därför bör fler löpande kontroller genomföras. Dessutom är andelen identifierade avvikelser mot TA-planerna högre vid de löpande kontrollerna och storinspektionerna än vid efterkontrollerna.</p> <p>För att få ett mer likartat arbetssätt bör checklistor användas vid samtliga inspektioner, inte bara vid storinspektionerna. Härigenom ökar förutsättningarna för att samma kontroller görs oberoende av vem som utför inspektionen.</p> <p>Antalet utfärdade viten är få i förhållande till antalet dokumenterade avvikelser. Det finns skillnader mellan trafikingenjörerna i förhållningssätt till viten. Om en avvikelse ska resultera i ett vite eller inte får inte bero på vem som har gjort inspektionen.</p> <p>Det pågår ett arbete inom trafikstyrningsenheten med att få större samsyn mellan trafikingenjörerna. Storinspektionerna är ett bra exempel på hur samsynen kan öka. Resultatet från denna granskning har redovisats för trafikstyrningsenheten och utgör också ett underlag för enheten i deras fortsatta utvecklingsarbete.</p>
Avtalsbevakningsprocessen	<p>Inledning</p> <p>Av kontorets verksamhet bedrivs ca 80 procent i extern regi. Ett viktigt moment i avtalsbevakningen utgörs av fakturakontroller. För att kunna kontrollera att fakturerat belopp överensstämmer med utfört arbete måste leverantörsfakturorna innehålla sådan information att dessa kontroller kan göras. Detta förutsätter att fakturorna uppfyller mervärdesskattelagens krav och kontorets egna krav på fakturainnehåll.</p> <p>Kontoret har sedan 2013 haft fakturakontroller som ett granskningsmoment i den årliga internkontrollplanen. Därtill har kontorets anvisningar för fakturakontroller reviderats. Även en guide för fakturakontroller har tagits fram som stöd för chefer och projektledare. Dessutom har informationsbrev skickats till kontorets samtliga leverantörer där de uppmärksammades på vilka krav kontoret ställer på en fakturas innehåll. Årets granskning har skett enligt den åtgärdsplan som förvaltningschefen fastställt.</p> <p>Iakttagelser</p> <p>Under 2017 har stickprovskontroller genomförts av 450 fakturor. Gransknningen visar att det har skett en stor förbättring. Antalet fakturor som uppfyller samtliga krav är fler jämfört med tidigare år. Det kan också konstateras att det finns fakturor som har godkänts och utbetalats som inte uppfyller ställda krav. De brister som är vanligast förekommande är att dagböcker eller underentreprenörsfakturor inte har bifogats leverantörsfakturan. För dessa fakturor borde komplettering begärs in innan de godkändes för betalning.</p>

Granskad rutin/process	Granskningsiakttagelser, bedömning och förslag till åtgärder
Avtalsbevakningsprocessen, forts	<p>Bedömning</p> <p>Det arbete och de informationsinsatser som har pågått och fortfarande pågår har gett resultat. Årets granskning visar att trenden är positiv. Antalet fakturor som inte uppfyller ställda krav blir färre för varje år.</p>
Internredovisningsprocessen	<p>Inledning</p> <p>Trafikkontorets kundfakturor skapas i kontorets olika verksamhetssystem. Upplåtelsefakturorna skapas i verksamhetssystemet Public 360, boendeparkeringsfakturorna i verksamhetssystemet Utfärdaren etc. För att redovisningen ska vara rättvisande måste fakturainformationen från våra försystem överföras till ekonomisystemet Agresso. Detta sker genom filöverföringar från respektive verksamhetssystem som sedan läses in i Agresso. För dessa filinläsningar ansvarar serviceförvaltningen.</p> <p>En granskning har skett av serviceförvaltningens rutiner för kontroll av filöverföringar och filinläsningar.</p> <p>Iakttagelser</p> <p>I anslutning till att filerna överförs till serviceförvaltningen skickas också ett kvittensmejl till serviceförvaltningen. Kvittensmejlet innehåller information om hur många poster en fil innehåller samt fakturerat belopp. När filen har lästs in i ekonomisystemet sker en maskinell kontroll av att samtliga poster har överförts och att beloppet överensstämmer med uppgifterna i kvittensmejlet. I de fall inläsningen inte sker korrekt eller att poster saknas skapas en fellista. Kontroll av att inläsningarna hamnar rätt i kontorets redovisning genomförs även vid trafikkontorets ekonomienhet.</p> <p>Bedömning</p> <p>Serviceförvaltningen har bra rutiner för kontroll av att filöverföringar och inläsningar av filer från försystemen sker korrekt. Därtill genomförs redovisningskontroller av kontorets ekonomienhet.</p>

Granskad rutin/process	Granskningsiakttagelser, bedömning och förslag till åtgärder
Kundfaktureringsprocessen	<p>Inledning Stadsrevisionen har genomfört en granskning av upplåtelseenhetens rutiner för fakturering av markupplåtelser. Exempel på markupplåtelser som faktureras är uteserveringar, inhägnade arbetsområden vid byggetableringar, byggställningar etc. Avgifterna är beslutade av kommunfullmäktige.</p> <p>Iakttagelser Avgiften för en markupplåtelse för uteserveringar och byggverksamhet baseras på upplåten yta och zon. Det finns fyra zoner där cityzonen har högst pris per kvadratmeter. Upplåtelseenheten har dokumenterade rutiner för fakturering av markupplåtelser. Markupplåtarna upprättar ett faktureringsunderlag och enhetens fakturahandläggare skapar fakturorna. Denna uppdelning innebär att rutinen följer tvåhandprincipen. Dock har några upplåtare behörighet att skapa fakturor.</p> <p>Stickprovskontroll gjordes av 20 markupplåtelsestillstånd där det kontrollerades att upprättade fakturor överensstämmer med faktureringsunderlagen. Kontrollen visade att fakturorna överensstämde med underlagen i samtliga fall.</p> <p>Bedömning Genomförd granskning visar att den interna kontrollen till stora delar är tillräcklig. För att stärka den interna kontrollen ytterligare bör endast fakturahandläggarna ha behörighet att skapa fakturor.</p>
Löneprocessen	<p>Inledning En granskning har genomförts av registrerad beredskapstid och övertid. Syftet med granskningen är att kontrollera att inte dubbla ersättningar förekommer.</p> <p>Beredskap har de arbetstagare med skyldighet att, utöver fastställd ordinarie arbetstid, stå till arbetsgivarens förfogande för att vid behov utan dröjsmål kunna utföra arbete. Beredskap förekommer främst inom enheten driftteknik som bland annat ansvarar för drift och underhåll av installationer i väg- och ledningstunnlar. Beredskap har även de tjänstepersoner som ingår i gruppen tjänsteman i beredskap, TIB. Övertid är arbetstid som utförs utöver den ordinarie arbetstiden.</p> <p>Iakttagelser Beredskapstid och övertid ska godkännas av arbetstagarens närmaste chef. En stickprovskontroll har gjorts av ett antal registrerade beredskapstider mot registrerade övertider. Dessa är godkända av närmaste chef och inte vid något tillfälle har beredskap och övertid registrerats för samma tidpunkter. Det har således inte förekommit dubbla ersättningar.</p> <p>Bedömning Baserat på genomförd stickprovskontroll är den interna kontrollen tillräcklig.</p>

Granskad rutin/process	Granskningsiakttagelser, bedömning och förslag till åtgärder
<p>Prognossäkerhet, uppföljning av tidigare års granskning</p>	<p>Inledning Nämndernas prognossäkerhet för driftbudgeten är en av de kommunfullmäktigeindikatorer som mäts i verksamhetsberättelsen. Avvikelsen mellan prognosen i tertialrapport 2 och slutligt utfall i bokslutet får uppgå till maximalt en procent. Nämndens prognossäkerhet har för de senaste två åren varit hög. Granskningen av kontorets prognossäkerhet har avgränsats till stadsmiljöavdelningen vars kostnader utgör närmare 40 procent av nämndens totala driftbudget.</p> <p>Iakttagelser Stadsmiljöavdelningens controller har ett nära samarbete med ekonomienheten. Tillsammans har de tagit fram ekonomirapporter som stöd för enhetschefer och projektledare. Rutiner och arbetsätt finns för att fånga upp framtida kostnader i form av gjorda och planerade beställningar samt pågående, men ännu ej fakturerade, arbeten. Avdelningscontrollern har månadsvisa avstämningar med avdelningschefen och enhetscheferna samt med projektledarna på enheten park och stadsmiljö.</p> <p>Prognosarbetet underlättas av att en stor del av barmarksunderhållet är upphandlat till fast pris. Vinterrenhållningen utgörs däremot till stor del av rörliga kostnader. Prognosen baseras på en så kallad normalvinter. Med normalvinter avses ett snöfall på i genomsnitt 14 cm per månad.</p> <p>Bedömning Uppföljnings- och prognosarbetet sker på ett systematiskt sätt. Arbetet sker i dialog med chefer och projektledare. Ekonomirapporterna uppfyller projektledarnas behov. Det finns dock en stor osäkerhet i prognosen då väderförhållandena för årets sista månader inte är kända vid prognostillfället.</p>